

SPESIALENHETEN FOR POLITISAKER

PÅTALEVEDTAK

Dok. nr.

SAK NR 10249201 499/12-123

**ETTERFORSKING AV POLITIETS FORFØLGELSE AV MOTORVOGN SOM
ENDTE I UTFORKJØRING MED ALVORLIG PERSONSKADE**

Anmeldelsen

Torsdag 21.juni 2012 kl. 21.41 mottok Spesialenheten melding fra Gudbrandsdal politidistrikt om en bilforfølgelse som hadde funnet sted på bakgrunn av en mistanke om promillekjøring m.v. Bilen som ble forfulgt hadde kjørt av veien og føreren av bilen hadde pådratt seg hodeskader. Spesialenheten besluttet å iverksette etterforskning da det senere samme kveld ble opplyst fra politiet at føreren av ulykkesbilen angivelig hadde store hodeskader.

Spesialenhetens etterforskning

Fra Gudbrandsdal politidistrikt er det mottatt fotomappe, rapport om vegtrafikkuhell og lydlogg fra hendelsen. Videre er oppdragsloggen mottatt og materialet er gjennomgått

Spesialenheten har avhørt fornærmede, to sivile vitner og politibetjent A som var passasjer i politibilen.

Politibetjent B var fører av politibilen og er avhørt som mistenkt i saken.

Nærmere om sakens faktum

Det fremgår av operasjonsloggen at C kontaktet Gudbrandsdal politidistrikt den 21.juni 2012 kl. 20.39. Han meldte om at en grønn Saab 900 på E6 ved Biri kjørte vinglete og lå ustøtt i veibanen i nordgående retning.

Politibetjent B og politibetjent A rykket ut på oppdraget. De kjørte sivilt utrykningskjøretøy med blålys blant annet i bilens frontparti. B var fører av bilen, og A satt i passasjeretsetet. De kom inn på E6 syd for Lillehammer og ble liggende bak den aktuelle Saaben.

Det fremgår av lydlogg m.v at patruljen kl. 20.44 meldte at de hadde forsøkt å stanse bilen på E6 ved Strandtorget utenfor Lillehammer. Saaben hadde da akselerert kraftig, fortsatt nordover, og patruljen opptok forfølgelsen av bilen. Kl 20.45 meldte patruljen at Saaben krysset dobbel sperrelinje og utførte stygge forbikjøringer. Da patruljen kom til avkjøringen til Gausdal like etter, så de en støvsky og oppdaget at bilen hadde kjørt av veien. Kl 20.47 anmodet patruljen om ambulanse til stedet. Skadeomfanget var uavklart, men ingen andre enn sjåføren av Saaben var involvert i ulykken. Noe senere samme

Spesialenheten for politisaker

Besøk: Grønnegt. 82

Post: Postboks 93, 2301 HAMAR

Tel: 62556100 Faks: 62556102

E-post: post@spesialenheten.no

kveld fremkom det at fører av bilen, D, angivelig hadde fått en alvorlig hodeskade. I avhør hos Spesialenheten forklarte D at han hadde amnesi for hendelsen, og det siste han husket var at han åpnet en øl i bilen i det han kjørte fra Brumunddal.

B og A forklarte begge at de innledningsvis lå ca. 30-40 meter bak Saaben. Det var ingen biler imellom dem og B la politibilen inn mot midtstreken, satte på blålys, og blinket med fjernlysene for å få Saaben til å stanse. Sekunder etter gjorde Saaben en markant fartsøkning og fortsatte videre i høy hastighet på E6. De var ikke i tvil om at føreren hadde oppfattet situasjonen og forsøkte å stikke av fra politiet. Patruljen fikk beskjed fra operasjonssentralen om å oppta forfølgelse og de økte farten til ca 120 km/t en kort strekning før de tok Saaben igjen ved Mosoddtunellen. Føreren av Saaben lå da bak flere biler som tvang ham til å kjøre sakte og det var ikke var mulig å kjøre forbi på grunn av møtende trafikk. Inne i tunnelen var hastigheten ca 70-80 km/t og de lå ca 30-40 meter bak Saaben. Rett etter tunnelen økte Saaben farten, krysset dobbel sperrelinje, og forsvant raskt videre. B besluttet da å avbryte utrykningskjøringen og fortsette forfølgelsen i god avstand for å observere. Kort tid etter så de en røyksky og observerte at Saaben stod i grøfta på veien til Gausdal etter å ha kjørt av E6.

Spesialenhetens vurdering

Spesialenheten har som oppgave å etterforske og påtaleavgjøre saker som gjelder spørsmålet om ansatte i politiet og påtalemyndigheten har gjort seg skyldig i en straffbar handling i tjenesten.

Spørsmålet i saken er om politibetjent B har overtrådt vegtrafikklovens bestemmelser i forbindelse med bilforfølgelsen. Under utrykningskjøring har politiet i medhold av vegtrafikkloven § 11 hjemmel for å fravike bestemmelser gitt i, eller i medhold av lovens §§ 4-9. Den generelle aktsomhetsnormen i vegtrafikkloven § 3 kan derimot ikke fravikes, men innholdet i bestemmelsen må vurderes i lys av at oppdraget gjaldt utrykningskjøring.

Politidirektoratet har utarbeidet instruks for utrykningskjøretøy og forfølgelse av kjøretøy datert 1.mai 2009 (jf. Rundskriv 2009/005). Forfølgelse er regulert i pkt 3, hvor det blant annet fremkommer at;

”3.2. Forfølgelse som innebærer utrykningskjøring ... kan kun skje i det enkelte tilfelle når det vurderes forsvarlig og ubetinget nødvendig. Forfølgelse må hele tiden veies opp mot den trafikkkfare man utsetter seg selv og andre for. ”

3.3. Forfølgelsen skal straks avbrytes dersom det anses uforsvarlig å fortsette.... ”

Et eventuelt brudd på instruksen innebærer ikke i seg selv straffansvar, men vil være et moment i vurderingen av dette.

På bakgrunn av Ds opptreden i trafikken i foreliggende sak hadde politiet grunnlag for å stanse ham, og deretter oppta forfølgelse i det han unndro seg politiets kontroll. Også stedlige operasjonssentral var kontaktet og hadde samtykket i sist nevnte tiltak.

Spesialenheten finner at vegtrafikkloven § 11 kommer til anvendelse i en slik situasjon og hjemlet politiets overskridelse av foreliggende fartsgrense på stedet.

Rett etter at føreren av Saaben foretok farlige forbikjøringer i høy hastighet ved å krysse dobbelt sperrelinje, besluttet polititjenestemennene å avbryte utrykningskjøringen og i

stedet fortsette etter bilen i god avstand for å observere videre fremferd. Etter kort tid hadde føreren av Saaben kjørt av veien og bilen stod plassert i grøften. Det er således ikke holdepunkt i saken for at B brøt gjeldende instruks for utrykningskjøring eller overtrådte vegtrafikkloven § 3.

Spesialenheten finner etter dette ikke bevismessig grunnlag for at B begikk en straffbar handling i foreliggende sak. Etterforskningsresultatet taler med særlig styrke mot at det har skjedd en straffbar handling, og saken blir derfor å henlegge som intet straffbart forhold anses bevist.

Vedtak

Saken for politibetjent B i forhold til vegtrafikkloven §§ 3 og 5, henlegges som intet straffbart forhold anses bevist.

D og B underrettes om vedtaket.

Kopi av vedtaket oversendes politimesteren i Gudbrandsdal til orientering.

Sjefen for Spesialenheten for politisaker, 16. januar 2013